

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, esmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5.20, pol leta 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije se pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Kralj Peter se poda v češko kopališče.

DUNAJ 2. „N. Wiener Abendblatt“ poroča iz Belegrada, da se kralj Peter po četrti skupščini poda v kako češko kopališče, kjer da ostane več tednov. Bržkone pride v Tiplice, potem morda v Iši, v Vöslan ali pa v Baden.

Poroka nadvojvodinje Marije Henrijete.

DUNAJ 2. Jutri zjutraj se cesar poda v Baden, da bo prisostvoval poroki nadvojvodinje Marije Henrijete s princem Gotfridom Hohendorffom. Popoldne se cesar vrne v Schönbrunn.

Cesar se ne udeleži procesije sv. Rešnjega Telesa.

DUNAJ 2. „Korr. Wilhelm“ poroča: Cesar in dvor se letos ne udeležita procesije sv. Rešnjega Telesa dne 18. t. m. Cesarja je njegova bližja okolica pregovorila, da se radi raznih blaznih reprezentacij letos ne udeležijo procesije.

Avdijenca pri cesarju.

DUNAJ 1. Cesar je danes ob 12 uri popoldne vsprejel v Schönbrunnu pravosodnega ministra dr. Kleina v daljši posebni avdijenci.

Nemiri in inomoškem vseučilišču.

DUNAJ 2. „Mittagszeitung“ poroča iz Inomosta, da so katoliški dijaki že na vse zgodaj skušali zasesti vseučilišče, da bi preprečili vstop liberalnim dijakom, ti so jih pa prehiteli. De desete ure je bilo vse mirno.

INOMOST 2. Namestništvo je zaukazalo do daljne odredbe zapreti vseučilišče. Na konferenci profesorjskega kolegija, ki se je vršila sredi, je bil prečitani odlok naučnega ministerstva, ki pravi, da se ne sme dopustiti profesorju Wahrundu predavati. Profesorji juristične fakultete so na konferenci, ki so jo imeli danes zjutraj, sšlenili protestirati proti omenjeni odloku naučnega ministerstva. Profesor Wahrund je bil za danes napovedal predavanje iz cerkvenega prava. Bati se je bilo neredov in zato je bilo vseučilišče zaprto.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 2. Zbornica je vsprejela finančni zakon za 1908 v tretjem čitanju in je potem nadaljevala posvetovanje o kazenski noveli. Predloga je bila v splošnosti vsprejeta, specialna debata je bila odložena na jutri.

Obsojen radi vohunstva.

LIPSKO 2. Državno sodišče je po dnevnici razpravi obsodilo pisatelja Schivara radi zločina vohunstva na 10 letno ječo, na 10 letno izgubo časti in službe, v katerem času bo pod policijskim nadzorom.

Novi načelnik italijanskega generalnega štaba.

RIM 2. Novim načelnikom italijanskega generalnega štaba bo na jesen imenovan bivši vojaški ataše na Dunaju, general Pollio.

Slovanski poslanci v Varšavi.

VARŠAVA 2. („Slov. Nar.“). Poslanci dr. Kramar, Hribar in dr. Hlibovicki so včeraj zjutraj dospeli semkaj. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki ruskega kluba in raznih poljskih strank. Na konferenci z zastopniki poljskih strank se je doseglo popolno sporazumljenje. Zvečer je bil v poljskem klubu na čast gostom sijajen banket.

Slovanski poslanci odpotovali na Dunaj.

VARŠAVA 2. Poslanci dr. Kramar, Hribar in Hlibovicki so sinoči odpotovali na Dunaj. Pred odhodom so obiskali ruski klub.

Dogodki na otoku Samos.

PARIZ 2. Na današnjem ministerskem svetu v palači Eyssee je minister za unanje stvari Pichon poročal o dogodkih na otoku Samos.

CARIGRAD 2. Velevladi so pri porti posredovale in zahtevale, da se organizirani statut otoka Samos ne krši in da se turške čete umaknejo z otoka, čim nastane zopet mir. Minister za unanje stvari je prvi zahtevi pritrdil; čete ostanejo pa bržkone še nekoliko časa na otoku. Narodna skupščina se sestane v nekoliko dneh.

General Buller.

LONDON 2. General Buller, ki je početkom južno-afrikanke vojne poveljeval angleške čete, je včeraj po noči umrl.

Japonski proračun.

LONDON 2. Listi poročajo iz Tokija, da v zadnji bilanci državnih dohodkov presežajo proračun za 6.200.000 šterl. lir.

Maroko.

PARIZ 2. „Matin“ poroča iz Casablance, da je sinoči zopet prišlo do preprirov med francoskimi in španskimi vojakmi.

Iz Perzije.

BEROLIN 2. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Teherana: Ministerstvo je že sestavljeno. Na novo je vstopil le minister za javna dela, ki je poslanec; drugi ministri so bili že v zadnjem ali pa v prejšnjih ministerstvih. Šah ne pojde na letovišče, ker se boji novga atentata. Politično društvo je tuji ministre opozorilo, da naj ne zapuste prestolnice.

Rusija.

14 oseb obsojenih na smrt.

BEROLIN 2. „Voss. Zeitung“ javlja iz Varšave, da je tamonje vojno sodišče v minoli noči obsodilo 14 oseb na smrt radi roparskega napada, izvršenega sredi meseca januarja na železniški poštni voz na postaji v Sokolovu. Med obsojenci so tri ženske in en gimnazijec.

Potovanje ruske carske dvojice.

PETROGRAD 2. Jutri se carska rod-bina iz Carskega Sela preseli v Peterhof. Po sestanku v Revalu nameravata car in carica podati se na potovanje in križariti po finskih vodah.

BEROLIN 2. „Lokal Anzeiger“ poroča iz Frankfurta o M.: Ruska carska dvojica pride meseca julija v Darmstadt, kjer ostane več tednov.

Pomočnik Izvolkega.

PETROGRAD 2. Govori se, da bo pomočnikom Izvolkega v ministerstvu za unanje stvari imenovan dunajski poslanski tajnik Demidov.

Dunaj 2. Danes zjutraj je umrl člen gospodske zbornice Ivan Palffy, star 79 let. Dunaj 2. Včeraj je več oseb zadela solnčarice. Neki šestdesetletni trgovec in nek šestnajstletni vajenec sta vsled solnčarice umrli.

K dogodkom

povodom glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metodija za Istro.

V Puli, dne 1. junija.

V nedeljo se je vršila tu glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metodija za Istro. In vršila se je v znamenju — istrskih razmer. S tem je povedano vse: za one, ki poznajo te razmere in pa tiste perverzne činitele, ki so dali tem razmeram označje se svojim — pustošenjem te zemlje, se svojimi

vandalizmi na etičnih in ekonomičnih interesih nje prebivalcev.

Za one pa, ki niso povsem seznanjeni z istrskimi razmerami, naj povemo (da bodo umeli dogodke povodom skupščine), kako so italijanska kamoristična glasila preludirala skupščini. Zadoščovalo bo v izgled le nekoliko citatov iz puljskega „Giornaleto“.

Pisal je n. pr.: „Puljski Italijani znajo spoštovati ptujce, a zahtevajo tudi, da se jih spoštuje; ali če se bodo pristaši „del bi lingue“ (pulskega „Omni-busa“) vedli tako, kakor je njihova navada, potem pa bodo govorili — palice!“ Potem pa prispevalja Čožota — tiste Čožote, ki so v neprestanih bojih z našimi ribiči, ki so se svojim pustošenjem na našem morju uničili naše ribiče in ubili njihovo obrt — z avtohtonimi Slovani Istre ter pravi doslovno, da Istrani dobivajo od Čožotov dobre ribe in sladke pesmi, od Slovanov pa le prelivanje nedolžne krvi!!! V sličnem tonu so pisali tudi drugi italijanski listi in so s proračunjenim in prozornim namenom govorili o hrvatski invaziji v Puli.

S tem je bila dana direktiva puljski mulariji in tistim znanim elementom, ki so za dober denar vsikdar na dispozicijo za vsaki barbarski in vandalčni čin, na kakoršnjih je zgodovina Pule zadnjih par let toli bogata!!

In sčruga je dobro umela dane jej migljaje in vršili so se dogodki, ki so jednostavno v največjo sramoto za sodobno civilizacijo in za tiste činitele, ki so bili pozvani, da — skrbje za red. Ali o tem bo posebej govora ne le na tem, ampak — tako se nadejamo in tako zahtevamo — tudi na drugem mestu. In v očigled tem dogodkom je zatiranje laškega lista, da Italijani znajo spoštovati goste, ako se ti primerno vedejo, najgripe, najgusneje linavstvo, kakoršnjega je zmožna le perverzna duša, ki ne pozna srama, ki ne pozna poštenja!

Za danes naj sledi tu kratek opis dogodkov.

V nedeljo zjutraj je zaplapolala z balkona na puljskem „Narodnem domu“ hrvatska zastava — nota bene: zakonito pripoznana hrvatska zastava — pričakovanim gostom v pozdrav. Ljudstvo, došlo od vseh strani, se je zbiralo pred „Narodnim domom“ in pojavili so se tudi — orožniki in žalostno prosluli občinski redarji.

Ob 10. uri je odšla množica — kakih 2000 glav — na obrežje (rivo), da vsprejme in pozdravi goste, ki so imeli priti s parnikom „Liburnija“ iz Volosko-Opatije. In to odsotnost naših od „Narodnega doma“ je porabil policijski svetnik Osti, da je dal po gasilcih sneti hrvatsko zastavo. To je bil prvi grdi čin rečenega policijskega svetnika, ki kliče po zadoščanju. Ko se je množica z izletniki poravnala pred „Narodni dom“ in je opazila, da zastava ne plapolja več, je zavladalo siro razburjenje in ljudje so viharno zahtevali, naj se zastava zopet razobesi! To se je tudi zgodilo. A to je bilo svojati, ki je stala pripravljena v ozadju, v znamenje, da je začela dirjati, demonstrirati ter kričati, naj se zastava zopet odstrani! In zopet se je pojavil — policijski svetnik Osti, spremeljan od orožnikov in policijstov, ter je dal povelje, da se zastava odstrani. In ob viharnih protestih našincev je zastava zopet izginola z balkona! Laški demonstrantje so triumfirali in so z nezasišanim insultiranjem gostov in njihove narodnosti ter hu onskim krikom dajali izraza svojem dirjaskemu veselju. Mej tem pa so policijsti in

orožniki naše ljudi potisnili v prostore „Narodnega doma“.

Zmaga pijana svojat je odšla sedaj na kolodvor, da — „vsprejme“ goste, ki so imeli priti iz Trsta in raznih krajev Istre. Kakor smo Vam že javili, je imel vlak nad eno uro zamude radi neke nezgode v Borštu. Vlak je pridrdal, gostje so izstopili in — pozdravljeni so bili buronskim krikom „Evviva Pola italiana!“ od strani demonstrantov, ki so se sestavljali iz pripadnikov „Giovine Pola“ in od Arco romanov, središča socijalne demokracije. In ti poslednji so bili menda ponosni na to svoje — nesocijalistično pečetje, kajti ostentativno in demonstrativno so nosili velikanske rudeče kravate. Demonstrantje so kričali in prepevali narodnost našo nesramno žaleče pesmi. Tako kričaje, pevaje, zasramovaje so spremeljali mirne goste, ki niso dali niti enega samega znamenja od sebe, ki bi opravičilo bilo tudi najmanjšo reakcijo od srrani Italijanov, vse do „Narodnega doma“. Doživeli smo že marsikaj, vajeni smo hudim političnim borbam, vemo, da se v takih bojih ne sme jemati pretragično vsake nepristojnosti; ali, kar so ti gostje doživeli na prihodu na puljski kolodvor in potem na potu — pravem križevem potu — do „Narodnega doma“, to je presežalo vse meje, to so bila taka divjastva, taki prizori posurovelosti in pedivjanosti, da smo bili vsi rudeči ne le od ogorčenja in jeze, ampak tudi od srama, da je sploh možno tako teptati v prah — človeško civilizacijo. In na teh prizorih je sodelovala socijalna demokracija. Gospod dr. Tuma: izvolite vzeti to na znanje!!

Pripominjamo, da je bilo med izletniki mnogo odličnih, naobraženih mož iz raznih krajev Istre — med njimi g. dr. posl. Mandić in odvetnik dr. Brnčić iz Trsta — pri katerih je bilo že po njihovem socijalnem položaju izključeno vsako nepristojno vedenje. Z vlakom je došel tudi mešani zbor čitalnice pri sv. Jakobu. Pervi in perke so morali že na postaji, na strogo povelje policije, sneti družstvena znamenja.

Ko so izletniki dospeli v „Narodni dom“, se je že vršila skupščina pod predsedstvom posl. Spintiča. Poročilo o skupščini ne spada v ta dopis.

Ob 4. uri pop. je začela slavnost na vrtu „Narodnega doma“ ob ogromni udeležbi, zasedeni so bili vsi prostori do zadnjega kotička. Glasbene in pevske točke sta izvajala godba c. in kr. vojne mornarice in pevske zbor čitalnice pri sv. Jakobu v Trstu. Godba in zbor sta izborno rešila svojo nalogo. Čitalničarji so peli tako krasno, da so morali ponavljati svojo točko. Občinstvo jim je prirejalo neprestane ovacije in klice: Ziveli Slovenci! Ziveli Tržačani! — ni bilo ne konca ne kraja.

Vzlic ali morda ravno radi dogodkov predpopoldne je bilo navdušenje tem več. Zasramovali so nas, insultirali so nas, ali s tem so nas le utrdili v naši ljubezni do svojega rodu, ker nam je po tistih sramotnih dogodkih stopilo tem živeje pred oči: kako moramo stisniti svoje vrste in ojekleniti svojo voljo in energijo proti takemu sovražniku in takemu sovražstvu!! Bili smo zopet enkrat žrtve barbarske podivjanosti ljudi, ki so preko nacionalizma došli do bestijalizma, ali ob enem vemo tudi, da žrve dovajajo do zmage....

Ko so se gostje jeli pripravljati na odhod, je navstalo živo vrtenje v prostorih „Narodnega doma“. Gostje so odhajali ob aviranju godbe, pevanju narodnih pesmi in prižiganju umetelnih ognjev. Zabava pa je

„No, pusti me! Kaj si tako usiljiv?“ In Marjanka se mu je iztrgala in odšla.

„O jej, dekle! To bo hudo...“ je očitajoče rekel Lukaška, obstal in zmajal z glavom. „Se boš jokala!“ In obrnil se je proč od nje in zaklical dekletom: „Zapojte no!“

Zdelo se je, da so Marjanko njegove besede prestrašile in ujezile. Ustavila se je. „Kaj bo hudo?“

„No, to.“

„No, kaj?“

„No, da se kratkočasiš z gostačem vojakom in zato mene ne ljubiš več.“

„Če tako hočem — pa te ne ljubim več. Ti nisi ne moj oče ne moja mati. Kogar hočem, tega pa ljubim.“

„Tako, tako!“ je rekel Lukaška. „No, zapomni si to!“ Šel je k štacuni. „Dekleta!“ je zavpil. „Kaj stojite tu? Zaplesite še eno! Nazarka, teci, prinesi vina!“

„Kako je, ali pridejo?“ je poizvedoval Olenin pri Bjeleckem.

„Tako pridejo,“ je odvrnil Bjelecki. „Pojdva, treba pripraviti za ples.“ (Dalje.)

PODLISTEK.

22

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEVN. TOLSTOJ.

„Ali mi boš povedala?“

„Kaj naj povem?“

„Kar sem te predsinočnim vprašal,“ je rekel Olenin in se nagnil k njenemu nšesu. „Ali boš moja žena?“

Marjanka je pomišljala.

„Povem ti,“ je odvrnila. „Nocoj ti povem.“

In v temi so njene oči veselo in prijazno bleščale v mladega moža.

Šel je še vedno za njo. Bilo mu je sladkoprijetno, sklanjati se tako blizu k njej.

A Lukaška jo je, pojoč dalje, prijel krepko za roko in jo potegnil iz kola na sredo. Olenin je utegnil samo še reči: „Pridi zagotovo k Ustjenki,“ potem se je

vrnil k tovarišu. Pesem je bila pri kraju. Lukaška si je obrisal ustnice. Marjanka takisto in poljubila sta se. „Ne, par poljubčkov,“ je rekel Lukaška. Vrišč, smeh in dirindaj je zamenjal zločno rajanje in zločne glasove kola. Lukaška, ki je bil videti že močno vinjen, je začel deliti sladkarije med dekleta.

„To podarim vsem,“ je rekel s ponosnim, komično-genljivim samozadovoljstvom. „A katera gre z vojakmi, naj stopi iz kola,“ je dostavil naenkrat, s srditim pogledom na Olenina.

Dekleta so mu jemala slaščice iz rok in se smejle trgala zanje. Bjelecki in Olenin sta odšla na stran.

Lukaška je, kakor bi se sramoval svoje radodarnosti, snel kučmo, si otrl čelo z rokavom in stopil k Marjanki in Ustjenki.

„Mari hočeš, ljuba moja, z mano se igrati?“ je ponovil besede ravnokar izpete pesmi in obrnivši se k Marjanki, je ponovil še enkrat srdito: „Z mano se igrati? Moja žena boš in dostikrat se boš jokala,“

nadaljevala na vrtu „Narodnega doma“ do pozno v noč. Pri parniku, oziroma na kolo-dvoru se je zbralo mnogo občinstva, da se poslovi od mladih gostov. Vmes je bilo tudi nekaj tistih znanih fantalinov, ki so nekoliko zvižgali, ali ni bil več takov — „animo“ v njih kakor predpoludne. Na vemo, ali jih je tako upehalo predpoludansko delo, ali so genersli njihovi dali tako povelje!

Kakor smo omenjali že uvodoma, bo o nedeljskih dogodkih v Puli še mnogo govori. Razkrinkati treba intelektualne provokatorje in njihove protektorje in njihove — pokorne sluga... S temi bo treba še posebno obračunati. Tu naj le konstatujemo, da je policijski svetnik Ostri sodnik vodje italijanske stranke Stanich, in umeli bomo njegovo postopanje in njegovo mišljenje se zrcali v vsiki: Diese dr... kroatische Fahne muss herunter unter allen Umständen!! Bolje ilustracije k postopanju policijskega svetnika pač ne treba.

Avstrijska poslanska zbornica.

Govor ministerskega predsednika Becka.

DUNAJ 2. Zbornica je nadaljevala specialno debato o proračunu.

Ministerski predsednik baron Beck je izjavil, da se strinja z raznimi govorniki, ki so naglašali potrebo reforme poslovanja, ki je postala prave življenske vprašanje parlamenta. Branil je upravo ter naglašal potrebo, da bo uprava povsem nezavisna od narodno-političnih strankarskih vplivov. Vlada nikakor ne državnim uslužbencem kratiti njihovih državljskih pravic, odločno pa mora zahtevati, da državni uslužbenci izpolnjujejo svoje dolžnosti, ki jih imajo po posebni naravi svoje službe.

Ministerski predsednik je naznanil, da se oži ministerski odbor posvetejo o službeni pragmatiki državnih uslužbencev.

Nato je govornik prešel na pritožbe Malorusov in naglašal, da so Malorusi vsled volilne reforme svoje parlamentarno pojestno stanje v zbornici precej ojačali. Priporočal je maloruskemu narodu, ki se bo v bodočnosti gotovo nadalje razvijal, naj se odvrne od radikalizma, naj bo trezen in previden. Ape-liral je na voditelje, naj se zaupno približujejo poljskemu narodu.

Ministerski predsednik je potem očitel državno-pravno stališče Dalmacije, ki je v državno-pravnem smislu vrejeno, ter je naglašal, da manjka vladi vsaka ustavna opora za priznanje posebnega državnega prava za Dalmacijo.

Ministerski predsednik je omenil kompromisa glede povišanja častniških plač in plačila moštva, s tem se ureljajo želje avstrijske delegacije, akoravno se iste izvedejo le postopno.

Govornik je omenil velikih zakonodajnih del, ki jih je zbornica že izvršila, napovedal je za jesen zakonski načrt o zavarovanju delavcev za slučaj starosti in onemoglosti, jezikovni zakon za Češko je skoraj dovršen in se ob ugodni priliki obelodani.

Ako bo vsaka stranka nekoliko odjenjala (protesti pri čeških radikalcih) pride kakor se je nadejati, gotovo do kompromisa.

Konečno je ministerski predsednik izjavil, da vzlic vsem težavam, ki jih povzročata različnost narodnih, gospodarskih in kulturnih interesov, ne obupa v svojem optimizmu na bodočnosti Avstrije. Pričnan je, da izpolni svoje svetovno zgodovinsko poslanstvo, da zavaruje trajno in mirno medsebojno bivanje svojih narodov. (Žirahna pohvala, ministru so čestitali).

Posl. Stransky (Čeh izven stranke) je protestiral proti posl. Lichtensteinu, ki je trdil, da je bila nemška celokupnost osnovana da štiti stare neomajane pravice nemškega naroda. Nemška celokupnost namerava marveč le oseguranje nemških predprav in nemškega vrhnega gospodstva. Mir je možen le na podlagi absolutne enakopravnosti obeh narodov. Govornik odreja ministerstvu parlamentarni značaj, ker ne poseduje niti jednotnega programa niti jednotne večine. Govornik se je potem podrobneje bavil z jezikovnim vprašanjem odreka ministerstvu parlamentarni značaj, ker ne poseduje niti jednotnega programa niti jednotne večine. Govornik se je potem podrobneje bavil z jezikovnim vprašanjem odreka ministerstvu parlamentarni značaj, ker ne poseduje niti jednotnega programa niti jednotne večine. Govornik se je potem podrobneje bavil z jezikovnim vprašanjem odreka ministerstvu parlamentarni značaj, ker ne poseduje niti jednotnega programa niti jednotne večine.

Posl. Ivo je očital vladi, da klerikalizira in slavizira. — Prihodnja seja jutri.

Jezikovni zakon za Dalmacijo.

„Neue Freie Presse“ ve poročati iz Zadra, da so Italijani v Dalmaciji silno razburjeni radi vesti, ki prihajajo z Dunaja glede namerjane uravnave jezikovnega vprašanja za Dalmacijo. Glasom onih vesti nameruje vlada baje urediti to vprašanje potom tanih naredeb, ne da bi vsebine teh poslednjih poprej priobčila strankam.

Namera vlade da je, da se italijanščina popolnoma odpravi iz notranjega uradovanja, a mesto dvojezičnih napisov, uradnih pečatov in javnih razglasov da se imajo uvesti samohrvatski.

Tako postopanje bi nasprotovalo — pravi zaderski dopisnik dunajskega lista — dosedanjim izjavam in obljubam vlade. To postopanje da more osupniti tembolj, ker Italijani ne nasprotujejo principijelno vsaki uravnavi jezikovnega vprašanja, ako se ima to izvršiti potom pogajanj in ako bi se vsaj

do neke mere ohranila večstoletna raba italijanskega jezika v notranjem poslovanju oblasti. Ni se torej možno ubraniti utisa — pravi rečeni vir — da hoče vlada vso stvar odtegniti kontroli javnosti, da tem lažje odpravi italijanski jezik. To pa da se protivi konstitucionalnim principom in opetovanim izjavam vlade, da se imajo jezikovna vprašanja urejevati le potom zakona in v sporazumljenju med zainteresiranimi narodi. Sledijoč pravi zaderski vir, da bi se s takim postopanjem v Dalmaciji ustvaril nevaren preudic za uravnavo jezikovnega vprašanja v drugih deželah.

V koliko da te vesti iz zaderskega vira odgovarajo resnici, to se seveda odteza naši kontroli.

Mi bi celo dvomili, da je sploh kaj resnice na tem, kar tu poročajo iz Zadra. Ali naravnost ganljivo je kako tenkočutni in tenkovestni kažejo se gospoda Italijani, ako gre njim za kožo. Tu vam kar gore za ureditev jezikovnega vprašanja potom zakona in na podlagi medsebojnega sporazumljenja, in kar v strahu so, da ne bi se kršil konstitucionalni princip, sedaj — ko naj bi enkrat 97 odstotkov hrvaškega prebivalstva uživali to, kar so uživali dosedaj 3 odstotki Italijanov. Dokler je italijanščina absolutno vladala po državnih uradih Dalmacije, dokler se je bil jezik ogromne večine zapostavljal, o dotlej je tenka vest Italijanov mirno dremala: niso se zavzemali za nikako ureditev, najmanje pa za tako na podlagi sporazumljenja s Hrvati, in z najmirnejšo vestjo so se veselili na tem, da se s popolnim zapostavljanjem jezika večine prebivalstva kršita zakon in konstitucionalni princip. Dokler imajo oni moč v rokav, dokler oni uživajo nečuvane privilegije — o dotlej je to v najlepšem redu in zdi se jim naravnost drzno, ako tudi drugi reklamirajo svoje pravice. Če pa se jim zdi, da jim hoče moč zdrkniti iz rok, potem se jim vzbujata tenka vest in moraliziranje, kako da treba potom zakona čurati tudi njihove interese: se navdušujejo za enako pravo med večino in manjšino.

Nedostaje jim pač vsacega etičnega čuta in še v sili so — svetohlinci.

Jezikovni spor na Češkem.

Iz Homutova javljajo: Tukajšnje okrajno sodišče je odklonilo prošnjo praškega stavbenika Hromovačka tičoč se neke zemljiške uknjižbe, z obrazloženjem, da je pri tukajšnjem okrajnem sodišču le nemški jezik v navadi. Okrajno sodišče v Mosteh je na pritožbo omenjenega Hromovačka razveljavilo razsodbo okrajnega sodišča v Homutovu ter je temu sodišču naložilo, da izvede zemljišno prenotacijo, dokler se sodišču ne predloži nemški prevod prošnje. Stavbeniku Hromovačku je sodišče dovolilo osem tedenski rok, da predloži po notarju overovljen prevod prošnje.

Med Rusijo in Anglijo.

„Polit. Korresp.“ javlja iz dobro obveščenih angleških krogov v Londonu, da na jesen pride na Angleško ruski car in carica in da se bosta mudila teden dni v Windsoru.

Sestanek angleške kraljeve dvojice z ruskim carjem in carico v Revalu se bo vršil le na morju, vendar ni izključeno, da se angleški gostje ne podajo tudi na kopno.

Nemiri na Samosu.

Otok-državica Samos v bližini Male Azije, kateri spada sicer k Turčiji, ali vživa vsled londonskih pogojev od l. 1827. neko izjemno stanje, vzbujajo zopet splošno pozornost vsled nastopa prebivalstva proti knezu. Samos je od l. 1832. Turčiji tributarna kneževina; kneza imenuje turška vlada; 26 izbranih prebivalcev, ki so vsi Grki, pa tvorijo ustavni svet. Že od nekoliko let sem pojavlja se na otoku gibanje, ki stremi za dosego še večjih svobodnih kneževini. Teško je reči, ali je več pristašev za priklonjenje k grškemu kraljevstvu, ali pa za popolno neodvisnost otoka?!

Zadnji dogodki so presenetili v Jildizkiesku. Vest o punktu prebivalstva proti knezu, o njega odstavljenju so vzemirjale sultana, ki je odredil potrebno ekspedicijo za vdusenje punkta. Pri vsej tej revoluciji ne nadostaje tudi komične strani. Treba pripomniti, da armada te državice, ki šteje 54.000 prebivalcev in je teritorialno približno petkrat večja nego Trst in okolica, iznaša — 80 mož s žandarmerijskim zborom od 10 mož; knezu je nadalje na razpolago turška garnizija 277 mož in ena prastara turška vojna ladja — edini znak turške suverenitete. Neposredni povod k revoluciji je precej malenkosten: razburjenje prebivalstva, ker je knez uvedel neki nemški cigaretni stroj. (Tobak je glavni pridelek na Samosu in bali so se, da bo stroj delal preveliko konkurenco delavskim rokam). Predno se je knez zavedel revolucije, je bila njegova „armada“ že premagana. Turška garnizija se je, čim je izvedela o revoluciji, razgurala na vse vetrove in vojna ladja jo je kar najhitrije — popihnila.

Milica in žandarmerija pa sta se priključili k ustašem. Iz Smirne je sicer takoj priplula druga turška vojna ladja, a ustavila se je v respektabelni daljavi od otoka; kanoni so sicer grozljivo naperjeni proti otoku, ali ne streljajo — ker ni granat! Kneza so ustaši ujeli, naklestili in potem zaprli v grad kakor ujetnika in ga odstavili.

Toda stvar ni tako zabavna za sultana, kajti število nezadovolnežev med Turki, ki uporabljajo vsako slabost sultana k propagandi proti njemu, raste čim dalje bolj. In tu se nabaja sultan med dvema strahoma; strahom pred velesilami, ki bodo zahtevale red na Samosu, in strahom pred lasnami podaniki, da bi z odjenjanjem zgubil pri njih na avtoriteti.

Zadje brzajavne vesti iz Carigrada poročajo, da je red na Samosu vzpostavljen po turških vojakih, da je prebivalstvo zopet pripoznalo kneza in da lovijo sedaj vodjo ustašev Sebulise. No, vesti iz Carigrada treba vedno sprejeti — z veliko rezervno.

Ogrska.

Odkritje spomenika francoskim vojakom.

V ponedeljek so v Pečuhu slovesno odkrili spomenik francoskim vojakom, ki so leta 1806. pri Pečuhu podlegli neki kužni bolezni in ki so jih pokopali v skupnih grobovih. Odkritja so se udeležili tudi zastopniki francoske vlade in sicer francoski generalni konzul v Budimpešti, zastopnik vojnega ministra, Picquarta, vojaški ataše major Girodon, zastopnik ogrske vlade državni tajnik Bolgar, deputacije poslanske zbornice in municipijev, zastopniki skupne in honvedske armade, zastopniki francoskih časopisov in na tisoče občinstva.

Drobne politične vesti.

Profesor Wahrmond je v ponedeljek od 3. do 4. ure popoldne obdržal cerkveno-pravni seminar na inomoškem vseučilišču (ne torej of cijelna predavanja). Navzočih je bilo okoli 40 svobodomiselnih dijakov. Do nemirov ni takoj prišlo, ker ni bilo tedaj še znano, da je prof. Wahrmond pričel zopet predavati. Pač pa se je naslednjega dne poskusilo se strani klerikalnih dijakov zasesti vseučilišče, da bi zabranili drugim dijakom vstop k Wahrmondovemu predavanju. Ali liberalni dijaki so bili že pred njimi na univerzi.

Namestništvo pa je odredilo, da se vseučilišče zapre do nove odredbe, da se tako prepreči eventualni nemir.

† Josip Tschau. Umrl je v Inomostu bivši državni poslanec in načelnik nemško narodne stranke na Tirolskem, dr. Josip Tschau.

(Josip Tschau je bil tast tistega prof. Seidla, ki je imel dvoboj z znanim nemškim kričačem poslancom Woltom, ker je imel ta poslednji z njegovo (Seidlovo) ženo nedovoljene zveze. Kakor znamo, je Wolf ločen od svoje zakonite žene, ki ga je tudi sodno proganjala).

Profesor Schnitzer. Znani modernist, profesor bogoslovja v Monakovem, se je podvrgel viši cerkveni oblasti. Od druge strani pa poročajo, da ni profesor Schnitzer še ničesar prekal in da se tudi ni podvrgel. Srbski finančni minister Paču je težko obolel in se je moral podvreči operaciji.

Uničen spomenik na umorstvo Petkova. Iz Solije poročajo, da so dijaki razbili spomen-ploščo, postavljeno na mesto, kjer je bil ubit ministerski predsednik Petkov.

Črnogorski knez Nikola se je v ponedeljek vrnil iz Bara na Cetinje, dasi se je prej zadrževalo, da ostane v Baru, dokler se ne konča zarotniška kazenska razprava.

Stajerski deželni zbor bo, kakor je zvedel Grazer Tagblatt, otvorjen še-le v drugi polovici meseca septembra.

Dnevne vesti.

Odklikovanje. Kontre-admiralu Leopoldu vit. Jedina je poželjeno baronstvo.

Socijalno-demokratsko — hinavstvo. — Nad vse značilno je za našo socijalno-demokracijo, kakor poroča „Lavoratore“ o nedeljskih dogodkih v Puli. Naslov svojemu dopisu iz Pule je dal naslov: „La vusta giornata dei nazionalisti“ (Prazen dan nacionalistov). Temu naslovu primerno pripoveduje, kakor da so se blamirali slovanski in — italijanski nacionalisti ter trdi, da se je socijalna demokracija, zvesta storjenemu sklepu popolnoma abstinirala od vseh demonstracij. Pač pa da je bila pripravljena da, ako bi bilo potrebno, prepreči vsaki vandalični prizor. Na zadnje se „Lavoratore“ zaganja tudi v naš list, ker je bilo v naši brzajavki iz Pule rečeno, da so se tudi socijalisti udeležili demonstracij.

„Lavoratore“ očita torej nam, da vedoma lažemo. Vidi se, da pozna tisti modri nauk: reci mu ti, da ti ne poreče on! Nam očita, da vedoma lažemo, dočim ravno on v resnici vedoma laže. Ne dve, ne štiri, ne deset, ne dvajset, ampak na stotine oseb je gledalo z lastnimi očmi, kako so socijalisti celo z vidnimi znamenji, z velikimi rudečimi kravatami, sodelovali na demonstracijah izlasti proti gostom ki so prišli po železnici. Sedaj pa ima „Lavoratore“ toliko žalostnega poguma, da se dela kakor da oboja tudi Italijane. To je pač hinavstvo na višku!

Koliko manje odjuzno bi bilo njihovo postopanje, ako bi odkrito priznali: storili smo, ker smo imeli svoje razloge za to, kar smo storili! — ako ne bi se izogibali odgovornosti za to, kar so storili!

Mari ne govore vse antecedenције za to, da so puljski socijalisti porabili tudi to pri-

lika za nastop proti Hrvatom. Če jim je dopuščala socijalno-demokratska vest, da so na državnozbornskih volitvah glasovali proti hrvaškemu demokratu in altruistu, kakor se jih le malo nabaja v političnem življenju, in za oligarha, bogataša in buržoazija najčistejše vode; če so socijalni demokratje glasovali na občinskih volitvah za isto oligarhijo in proti stranki, ki ima zgolj gospodarski program in abstrahira popolnoma od narodnega momenta, kar menda precej odgovarja načelu internacionalizma: čemu naj bi bili tudi minolo nedeljo v družbi Italijanov demonstrirali proti hrvaški družbi, ki ima — kulturno namene?!! S tem, da je demonstrirala, je puljska socijalna demokracija le ostala zvesta sama sebi in vsemu svojemu dosedanjemu vedenju!!

Tako je in nič drugeče!!

Na adreso viših oblasti. Duznajemo, da se vodstvi državnih ljudskih in mestanskih šol na trgu Lipsa in v ulici Fontana v kratkem razdelita, oziroma da se ravnateljem pridelita namestniki, oziroma pomočniki. Ker smo prisiljeni — vsled popustljivosti vlade — pošiljati slovensko mladino v te zavode, a ker sedanja vodstva teh šol našega jezika ne znata, se nadajemo, da bo vlada ob imenovanju na ih namestnikov ravnateljem tiliko spoštovala državni osnovni zakon, da izbere može, ki znajo slovenski t. j. deželni jezik, da bodo vsaj ti, (če že ravnatelji ne) znali govoriti z našimi ljudmi v našem jeziku. Upamo, da bo gospod namestnik našo željo upošteval ter da zabraui kako novo nakano gospodov Stolz-Perschinka. Slovenski očci.

Glas iz občinstva. Zedaje čase opazamo, da vlaki na tukajšnji železnici prihajajo in odhajajo, ne da bi dali kakovo znamenje z zvižganjem. Zakaj? Me ne vemo tega. Morda dohite od slavnega ravnateljstva kako olavstila! Torej vsa znamenja proč! Pred leti so odpravili zvonec, sedaj pa še zvižganje.

Iz Trebiča. Vsled pomanjkanja vode dovažajo se v našo vas iz bližnjih Banov (kjer je voda Nabrežina že napejana) po osem sodov na dan. Da bi se za to vožnjo najelo tudi osem voznikov, se ne izplača, ker iznaša voz-nina za vsak sod komaj dve kronci. Zato se je najelo le štiri voznike, ki naj bi dovažali vsaki po dva soda na dan. Ob takih prilikah pa prihaja navadno med najetimi vozniki in ostalimi v vasi do raznih sporov, v katerem slučaju si prizadevajo, da drug drugega pri vožnji izpodirajo. Tako je hotel tudi Jernej Kralj vulgo Štek izpodriniti pri vožnji Antona Čuka. V ta namen se je podal dne 24. t. m. k g. Tomažu Danevu županu na Opčinah, (ker v Trebiču že 4 leta nimamo načelnika) ter mu izjavl, da omenjeni Čuk vozi vodo v onem sodu, v katerem je vozil v zadnjem času iz njegovega stranišča gnoj. Na to so gosp. Čuku takoj konfiscirali dotični sod, in prišlo bi kmalu do preiskave in nadaljnega, da ni g. Čuk d. k. z. z mnogimi pričami, da je njegov sod čist in da se isti ni nikdar rabl za drugo, nego za prevažanje gnojza oziroma pozneje le čiste pitne vode, ter da so vse Štekovre izjave napram g. Danevu le neutemeljeno obekovanje (za kar bo g. Štek na drugem mestu odgovarjal). — In ko bi bil ta sod resisti, s katerim naj bi bil vozil iz njegovega stranišča gnoj, bi bil ta tudi oni, v katerem je vozil istemu g. Šteku gnoj in vino iz Kopa in bi bilo v tem slučaju tudi vino Štekovro nepitno.

Zahvala. — Podpisana se v svojem in v imenu otročevcev pokojnega Ferdinanda Pavlića prisrčno zahvaljujem pevkam in pevcom društva „Kolo“ in gospej Justini Kranjčevi za darilo, naklonjeno mesto venca na krsto pokojnega. Bog plati!

Pina Staudacher.

Tržaška mala kronika.

Nasilje surovine. — Na zahtevo Jakoba Štokel, starega 22 let, je bil predčerašnjem aretiran pek mestne ubožnice, Vrijem Altzmann, star 22 let, rojen v Budimpešti in pristojen v Radoljico. Štokel je povedal policijskemu uradniku, da je Altzmann pričel pred osmimi dnevi v njegovo štafano v ul. Istutito; v roki je vtiltel nož in se mu je približal z grožnjo: „Prokleti ščavo, selaj te pokorčam!“ Štokelj pa je arečno pariral udarec in s pomočjo svojih delavcev je zapodil nasilneža. Ker se je isti te dni neke izrazil, da ubije Štokelna med spanjem, ga je ta vsled utemeljenega straha, dal aretirati. Altzmann je tajil grožnje, češ da je Štokelnu le pokazal nož. Spravili so ga v zapore.

Žepni uzmovič. Policijski agentje so aretirali včeraj zjutraj ob 10 uri na ul. Gioacchino Rossini, kotlarja Viktorja Posar, starega 19 let, iz Trsta, ki stanuje v ul. S. Marco štev. 29.

Posar je predinočnem ravno pred glavnim vhomom v namestništvu palačo vtaknil jako spretno svoje zmkavne prste v žep vpo-klojencu vojne mornarice, Cezarju Cecchini, isti pa je zapazil operacijo in zignal krik, ki je spravil uzmoviča v beg. Kakor pa se vidi, ni užival več dolgo zlato svobode. — Cecchini je imel v žepu novčarko s 50 kronami in srebrno tabačnico. Aretiranec tajl vse; kljub temu so ga pridržali v zaporu.

Samomor starke. — Vrgla se navzdol iz četrtega nadstropja. 69 letna Katarina Tormmaselli, ki je stanovala v ul. Giose Carducci št. 36, IV. nadstropje, skupaj s svojo dekle, se je včeraj zjutraj kmalu po tretji uri vrgla z okna svojega stanovanja z glavo nav-

z dol na tlak ulice. Bda je v hipu mrtva. Redar, ki je pritekel na ropot, je takoj obvestil zdravniško rožilne postaje in sodno komisijo. Zdravnik je konstatiral smrt: nesrečnici je bila strta lobanja in zlomljeni obe nogi. Ko je prišla sodna komisija za postavno poizvedbo, so prenesli truplo v mrtvašnico pri Sv. Juštu. Vzrok samomoru je dosedaj neznan.

Poskusen samomor. — Včeraj ob 2. uri pop. so telefonirali na zdravniško postajo za pomoč težaku Emiliju Boschin, starosti 44 let, ki je v skladišču perutnine v ul. Coroneo št. 7, izpil karbolne kisline v svrhu samomora. Prišel je na lice mesta dr. Salom, ki mu je izpral želodec in napravil nekoliko injekcij kafe in kofeina ter ga dal potem prepelati v bolnišnico. Boschin je bil pijan, ko je poskusil samomor.

Prihod parnika „Eugenia“. Včeraj popoldne je priplul sem iz New-Yorka in medpostajališče parnik Avstro-Amerikane „Eugenia“ z več izselenci na povratku.

Težek padec z drevesa. Marija Metou, 45-letna kmetica iz Srednjih Škofij, je padla včeraj dol z črešnje ter zlomila si obe kolčnici. Sprejeli so jo v X. oddelku tukajšnje mestne bolnišnice.

Običajni pevci. V kremlje policije je padlo prednočjem 11 ponočnih tičev.

Smešnica. Iz solet. Katehet: Zakaj ne vidimo duše? — Učenc: Ker je pod kozo.

Koledar in vreme. — Danes: Klotilda kraljica. — Jutri: Kvirin škof. — Temperatura včeraj 2. uri popoldne + 25° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved na Primorskem: Oblačno, spremenljivo. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendence za nevihte.

Porotno sodišče.

Rop radi par kron.

Včeraj ob 9. uri zjutraj je bilo otvoreno drugo letošnje zasedanje porotnega sodišča.

Mesto predsednika deželnega sodišča dr. svet. Delacis, ki je na dopustu radi bolezni, je predsedoval razpravi deželnozodni svetnik Minio. Obravnava se je vršila proti Antonu Berlot, 22 let staremu, in Antonu Glessichu, 18 let staremu, oba težaka iz Trsta, radi zločina ropa; Glessich je bil razun tega obtožen zločina javnega nasilja po groznjah nasproti uradnim osebam in prestopka razžaljenja straž. Obtožbo je zastopal državni pravnik, višji sodni svetnik dr. Zencovich; oba obtožena je branil dr. Laneve.

Obdolženi čin se je dogodil dne 15. marca t. l. proti večeru. Ko je mizar Josip Frbes izstopil iz gostilne „All' Almissano“ v ulici Punta del Forno, sta ga obtožena napadla. Eden od njiju je naperil revolver proti njemu in zapretil: „Vun z denarjem, sicer te ustrelimo!“ Frbes jima je izročil svojo gotovino, ki je znašala 4 Krone. Na njegov krik pa sta prišla policijska agenta Ivan Cherin in Peter Vičar, ki sta aretirala oba roparja. Redar Ivan Küfeler ju je z vozom prepeljal na policijsko ravateljstvo; tam v veži pa sta mu ušla, ali redarji so ju ulovili že v ulici Valdirivo. Pri tej priliki je Glessich za retil redarju: „Čakaj, to mi poplačaj, ko te najdem v civilu. Radi tebe dobim dvajset let!“

Na včerajšnji obravnavi sta obtožena deloma priznala svoj čin. Toliko Berlot, kolikor Glessich sta dva že večkrat kaznovana zločinci, ki sta na najslabšem glasu. Kakor prva priča je bil zashšan oškodovanec, 42 letni mizar Josip Frber iz Trsta. Iiti, ki je gluh in precej duševno omejen, je izpovedal v zmislu obtožnice, ne da bi mogel popisati, kako se je stvar vršila. Zahteval je povračilo vkradenega mu zneska. Izpovedbe policijskih agentov Cherina in Vičarja ter redarja Küfelerja so se sukale v okvirju obtožnice. Po prečitaniu izpovedbe voditelja omenjene krčme, je bilo dokazovanje zaključeno.

Porotnikom je bilo glede obeh obtožen- cev predloženo po eno enako glavno vprašanje, tičoč se zločina ropa, in glede Glessicha še dve glavni vprašanji ozirom na javno nasilje in razžaljenje redarja. Na podlagi enoglasnega pravoreka porotnikov je bil Ivan Berlot obsojen na tri leta in pol težke ječe, poostrene s saraotno celico in postem vsak drugi mesec, ter v povračilo oropanega zneska 4 K.

Društvene vesti.

Odbor dramatičnega društva v Trstu naznanja s tem p. n. članom, da se bo VII. redni občni zbor vršil definitivno v četrtek dne 4. junija ob 9. uri zvečer v citalnični dvorani v Nar. domu. Dnevni red je sledeči:

1. Predsednikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Prememba društvenih pravil.
5. Volitev novega odbora.
6. Slučajnosti.

Vabljeni so gg. člani, da se tega važnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek dne 4. junija, ob 5. uri pp. v prostorih „Zaveda sv. Nikolaja“ ulica Ferneto št. 18. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednice. 2. Poročilo tajnice. 3. Poročilo blagajničarice. 4. Razni predlogi. 5. Volitev no-

vega odbora. Vse č. g. družabnice in rodb. ljubke, so naprošene, da se tega zborovanja udeležijo mnogoštevilno ter da pokažejo s tem, da so zavedne.

„Divji lovec“. Kakor že objavljeno uprizori St. Jakobška Citalnica na Binkoštno nedeljo na vrtu „Kons. društva“ pri sv. Jakobu krasno narodno igro „Divji lovec“ s petjem v 4 dejanjih. Ta uprizoritev vzbuja že veliko zanimanja in nade je, da se sl. občinstvo odzove v obilnem številu. Na predstavi bo gostoval g. M. Vebé člen trž. slov. gledališča. Sviral bo popolni društveni orkester. Začetek ob 6. uri zvečer.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ javlja svojim členom, da priredi na binkoštni ponedeljek 8. t. m. izlet v Gorico (46,5 kilom.) Odhod točno ob 7. uri zjutraj. Zbirališče kavarna „Commercio“. Rednik: Josip Muha.

Naznanja se tudi, da se vložijo letne (bele) čepice pri Carlo Facchinetti, via Arcata 13. Natančni vapored dirke se objavi pravočasno.

Odbor!

Akad. fer. dr. „Balkan“ ima danes svoj redni sestanek. Predavat boe tov. M. Ček o „produkciji piva“.

Gospodarstvo.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu je imela od 1. januarja t. l. do 31. maja t. l. prometa K 1.708.290'84

hranilnih vlog se je vložilo v skupnem znesku K 370.794'96

hranilnih vlog se je vzdignilo v skupnem znesku „ 350.058'17

posojil je bilo izplačanih v skupnem znesku „ 111.122'—

posojil je bilo vrnjenih v skupnem znesku „ 85.342'84

stanje hranilnih vlog 454.720'48

stanje posojil 401.616'34

stanje naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih 93.270'—

Od ustanovitve do 31. maja t. l. je imela zadruga prometa v skupnem znesku . K 6.268.302'12

Vesti iz Goriške.

Goriški mestni svet proti slovenskim kolesarskim dirkam. Zaspani mestni očetje naše Gorice so se zdramili iz kronične letargije. Kako važno komunalno vprašanje pa je razgrelo živce mestnih očetov? Nikako komunalno vprašanje, — ker za taka sploh nimajo zmisla — ampak struh, . . . da bi binkoštni kolesarske dirke, ki jih priredijo slovenski kolesarji na goriškem dirkališču, utegnile razžaliti „čisti laški znsčaj“ Gorice. Na predvčerajšnji mestni seji je namreč svetovalec Venier „energično“ protestiral proti „slovenski demonstraciji“, ki da jo nameravajo prirediti slovenski kolesarji z binkoštnimi dirkami, in je pozval župana, naj intervenira pri politični oblasti, ki naj poskrbi, „da ne bodo žaljena čustva goriškega prebivalstva s tako protitalijansko demonstracijo“.

Mestni očetje so „navdušeno“ primrmrali. Ti ljudje menda ne čutijo, kako imajo same sebe za norca, ko govorijo o čisto laškem značaju Gorice, o katerem so oni sami naj

Zahvala.

Vsem tistim plemenitim dobrotnikom, ki so mi v moji veliki nesreči priskočili na pomoč z denarno podporo in ki so mi na ta način pomagali pokriti vsaj prve stroške po smrti mojega ponesrečenega soproga, kakor posebno tudi tisti plemeniti osebi, katera je prevzela inicijativo za nabiranje milodarov ob tej za me tako žalostni priložnosti, a katera v svoji velikodušnosti noče biti imenovana, izreka v svojem in svojih malih otrok imeuu iz vsega srca najiskrenejšo zahvalo.

Ana vdova Vidav
na Opčinah

Dr. ERNEST MENZEL

specijalist za otroške bolezni

prej asistent otroške bolnišnice dunaj. poliklinike

sprejema od 4.-5. pop.

:: TRST ::

Trg Sv. Caterina šte. 2.

Zdravnik in ranocelnik

Dr. Dinko Tecilazić

ima svoj ambulatorij

ZA OTROŠKE BOLEZNI

v ulici Stadion 6. l. n. Telefon 18, IV

(gledal. Fenice)

ter ordinira od 2. do 3. ure popoldne.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

V novem skladišču zgotovljenih oblek za moške in dečke

„ALLA FIDUCIA“

TRST, ulica Scorzeria šte. 4 (vogal ulica Arcata) TRST

Ob priliki praznikov in birme veliki popustki.

Obleke iz dobrega blaga za moške K 14, 18, in več

Obleke iz dobrega blaga za dečke K 10'—, 12'50, 15'50 in več.

Bele in barvane obleke za birmance K 9, 10'50, 12'50 in več.

Platnene mornarske obličice od K 2'40 naprej.

Črni jopiči iz orleana K 3'20, 3'60, 5, 7, in 9.

Beli jopiči za brivce in slaščičarje K 3'30.

Izdelujejo se obleke po meri.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: Graške Poullards. Cene dogovorne. — Postrežba na dom. Ulica Campanile št. 15.

Velika izbira Pohištva

Pohištvo sveitlo in temno, spalno in jedilno, sofe, divani, obešala, pisalne mize, železne postelje, slike zrcala, stolice, popolno pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.

Trst, via Chiozza 8

(Rudoče table)

VITTORIO DOPLICHER

Najnižje cene.

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

A. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO šte. 36 — TRST

Nasproti prejšnji prodaji DRAG. VEKJET.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno, srebrnino in žepne ure. Cene zmerno.

Za birmo!

POSEBNI DOHODI
Zlate in srebrne ure
„veržlee“
Prstani uhani z dijamanti ali brez teh
Najzmernejše, že napravljene cene.
Kupuje se in tudi menjava.
NOVA PRODAJALNICA
G. Kehayan TRST
CORSO 33

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidom. Jeden čim za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlični kovani lekarni

PRAXMARER „Si due Mori“ Trst, veliki trg

:::: V pekarni in slaščičarni ::::

VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15

in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfinjša moka, čokolade, fina dezertna vina v buteljkah, raznovrstne biškote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torte in krokanke.

Vekoslav Plesničar :::

ulica Giulia šte. 29

Zastopstvo testenin „Pekate“
vžgalic dr. sv. Cir. in Metodija
ter raznih drugih predmetov.

trgovina jestvin, najtočnejša postrežba. — Razpošiljam blago po vsej Avstro-Ogrski od 5 kg naprej. — Zahtevajte cenik.

Največa zaloga stekla in porcelana :::

Popolnoma konkurenčne cene. za domačo rabo in gostilne.

Telefon 1350

JAKOB :::

HIRSCH

TRST, ulica Cavana 15

(nasproti škofijski palači)

Vrsta vrčka št. 4

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno

TELEFON 865.

manj prepričani. Resnim ne smatra ta protest sicer nikdo, ni Slovenci, ni vlada, ni Italijani, še najmanj mestni očetje sami. Ako bi pa ti potapljevali se bogovi spekularili na kako fakinado, kakoršnje so priredili njih bratje v Puli, potem ni težko uganiti — kdo bo na slabšem.

Kar pa se tiče vlade, imamo še toliko dobrega mnenja o njej, da se ne bo osmešila s kako odredbo, ki bi golemu poklonu preživelim fikcijam na ljubo razburila slovensko prebivalstvo, kateremu niti na kraj pameti ne prihaja, da bi s svojimi prireditvami hotelo koga žaliti, še manj pa kak laški značaj, ki ga sploh ni.

Vesti iz Istre.

Razpisano je mesto c. kr. okrajnega sodnika v Puli v VIII. čin. razredu.

Deželnozborske volitve v Istri se bodo vršile, kakor se čuje, v drugi polovici meseca oktobra t. l.

Medmestna telefonska zveza Lošinj-Mali Lošinj Veliki. C. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo nam javlja, da je c. kr. trgovinsko ministerstvo s odlokom od 19. dne majnika t. l. št. 18266/P odobrilo gradnjo medmestne telefonske proge Lošinj mali — Lošinj veliki kakor tudi otvoritev državnega telefonskega omrežja v Malem Lošnju pod pogojem, da vplačajo interesente pred početkom del 30 odstotni prispevek gradbenih stroškov za mestno telefonsko progo.

Govorilna pristojbina za telefonično obveščanje med Velikim in Malim Lošnjem in sicer toliko za pogovore iz naročniških postaj, kolikor ene iz javne govorilnice se je določila na 20 stotink za navadni triminutni pogovor.

Vesti iz Kranjske.

Naslov pošte Tržič se glasi sedaj uradno „Tržič na Gorenjskem“.

Imenovanje. Kaznični pristav moške kaznilnice v Steinu na Niže Avstrijskem, Moric Haus, je imenovan nadzornikom ženske kaznilnice v Begunjah. Zopet Nemeo!

Trimesečni pasji kontumac je razglašen nad vsemi vasi sodnega okraja metliškega.

Promet tujcev v Ljubljani meseca maja 1908. Meseca maja 1908 je prišlo v Ljubljano 4277 tujcev — 489 več nego prejšnji mesec in 211 manj nego lani meseca maja.

Smrten sunek. V Slovenski Bistrici je konj na paši sunil kovača Martina Knapa s kopitom s tako silo v rebra, da se je zgrudil in bil na mestu mrtev. Kovač je hotel konja samo nekoliko pogladiti.

Vesti iz Štajerske.

Ustrelil je kmet Kristijan v Kollenbergu blizu Gradca najprej svoja dva sinčka, potem pa še samega sebe. Kristijanu se je zmešalo.

Veleposelstvo Berje pri Vinarjih v Konjiškem okraju je kupil za 84.000 kron neki Ljubljanečan. V Vinarjih raste svetovnoznana vinska črna.

Vesti iz Koroške.

Štrajk slovenskih delavcev. V Bistrici v Rožu so včeraj pričeli štrajkati slovenski delavci v podjetju „Kranjske industrijske družbe“. Povod štrajku je, ker je ravnatelj Faust odpustil tri delavce.

Razne vesti.

Draga ciganska kazenska razprava. — Kazenska razprava proti cigancem, ki se je te dni vršila v Budimpešti in na kateri je bilo obsojenih več ciganov in cigank radi umorstva v Darožu, je stala državo nič manj nego 32.743 K.

Novi bankovci po 20 K izidejo dne 22. t. m.

Književnost in umetnost

Jugoslovanska razstava v Zagrebu je podaljšana do 15. junija t. l.

Vohun. Ta veleznanimi, svetovnoznani roman iz časa angleško-amerikanske vojne je dobiti v elegantni knjigi za nenavadno nizko ceno 1 K 60 vin., po pošti 20 vin. več. V založbi tiskarne „Edinost“ in po vseh slovenskih knjigarnah. Knjiga je posebno primerna kakor darilo odrasli mladini.

Pietro Cucit

mizar

Trst, ulica Fontana št. 7 in 9.

Specijalist za razkošno pohištvo vsakega kroja.

Vsakovrstna dela v lesu.

MALI OGLASI.

Išče se mlad komptoirist zmožen hrvatske korespondence. Ponudbe s zahtevami je poslati pod „Callé“ na Inser. odd. Edin. 820

Pek išče službo zunaj Trsta. Pisati na Inseratni odd. Edinosti pod „J. S.“ 819

Iščem 2 sobi nemebliirani do 15. junija s postrežbo pri snažni obitelji, katera govori tudi nemško, oddaljeno k večjemu 10 do 15 minut od glavne pošte. Ponudbe pod „Inspektor“ na Edinost. 812

Podpisani naznanja svojim gostom, da prestavi svojo gostilno iz ulice Pietà v ulico Giuseppe Gatteria št. 10 v soboto dne 30. maja ter se ob enem priporoča. — Fran Birs. 779

Birma! Ure zlate in srebrne z verižicami vsake vrste po najzmernejših cenah pri urarju GIOV. PLISKA, Corso 13. 673

Tvrda Ivan Simitz Barriera 32 s filie jalko v ul. Giosu Carducci 31 prodaja po znanih nizkih cenah obleke in blago za moške obleke povsem uovo. Specijaliteta drobnih predmetov za krojače. 1349

Razglas.

Košnjo zelo lepe trave (seno in otavo) bom oddal na svojem obsežnem posestvu v Malem Otoku pri Postojni za leto 1908 na javni dražbi v zakup

dne 9. junija t. l.

V zakup dajanje se prične ob 9. uri dopoldne pri postojnskem mostu. Zakupovalci se v obilnem številu vabijo.

POSTOJNA, 30. maja 1908.

Josip Dekleva,

VELIKO SKLADIŠČE

All' Universo

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 1

Ob priliki birme veliki dohodi oblek iz modernega blaga za dečke.

Elegantni kroji.

Bogata izbira oblačil vsake barve, belih, erême, modrih itd. itd. za otroke.

NOVA MESNICA

koši, vampe in osoljeni jeziki. Vse po najzmernejših cenah.

Trst, ul. Belvedere 40
Prodaja se goveje meso prve vrste, kakor tudi grško meso, najkrajše telečje in janjeje, ko-
Udan C. Sovrano.

Važno za krčmarje, vinogradn., trgovce!

Naznanilo.

Dne 10. junija 1908 ob 9.ih dopoldne vrši se v Spodnji Šiški št. 77 (okolo 15 minut pešpota od Ljubljane) izvršila prodaja premičnin znane vinske trdnice I. C. JUVANČIČ. Prodajali se bodo: konji, krave, vozovi, kočije, pohištvo, kletarsko orodje, okolo 600 hl vina, potem velika množina kletnih in transportnih sodov merečih skup okolo 5000 hl.

Kdor želi vzeti v najem kako stanovanje, skladišče ali prodajalnico

Obrne naj se na

Trieste-office

avtorizovana agencija za nepremičnine in trgovino

ulica S. Giovanni 18 pritličje. — Telefon 371.

Ugodna prilika! Prodajo se po gl. 32 novi Singerovi šivalni stroji. Triletna garancija. Blago od partije. Preprijateljcem se da popust. Ulica S. Caterina 9, dvorišče Skladišče 1, A. 813

Gostilno z 21 sobami in mesnico ob dež. cesti 10 mm od drž. kolodvora, dam v najem radi družinskih razmer sposobni osebi proti primerni položini. Maks Ličen, veleposestnik v Ribemberku. 781

Razglas.

s kojim se daje na obče znanje, da se bo obdrževala dne 1. julija 1908 od 9. do 12. ure zjutraj v občinskem uradu v Dekanih javna dražba za gradnjo novega župnišča v Tinjanu.

Vsklicna cena znaša 14.800 K. Ponudniki morajo položiti pred pričetkom dražbe 10% vadij od izklicne cene. Zgradba se podeli najboljšemu podizvedniku.

Načrt in proračun zamoreta se upogledati v občinskem uradu med uradnimi urami.

Županstvo občine Dekani

dne 23. maja 1908

župan: Piciga.

GUERINO MARCON

:: ulica Tivarnella št. 3. ::

Priporoča svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664.

Skladišče pohištva

VITTORIO VOSILLA

preseljeno iz Lipskega trga 7 v ulico Sanitā št. 8 vogal ul. Porporella nasproti kavarni Fedel Triestino

je bogato založeno z novim neprekosljivim solidnim in eleg. pohištvom CENE ZMERNE.

TOVARNA ZRCAL

ATTILIO PIZZORNO

TRST, ulica Giuseppe Parini št. 9 — vogal ulice Giorgio Vasari. — Telef. 687.

Ogledala navadna in ogledala. — Posrebovanje starih zrcal. — Skladišče kristalov. navadnega in delanega stekla. — Zaloga navadnih in ogledalnih šip za kočije. Ogledalni kristali, vezani z medjo. — Zrcala z ure. Šipe z vsakovrstnimi risbami. — Apaniranje šip.

Najlepše darove za birmo prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v Trstu

ulica Ponterosso

ogel ul. Nuova št. 20

Velika izbira verižic, zlatih in srebrnih ur kakor tudi stenskih ur vsake vrste

Ustanovno leto prodajalnice 1850

Brezplačno krasne fotografije

za birmo, prvo sv. obhajilo in poroke

se ne dobijo nikjer, pač pa po znižani ceni pri odlikovanem fotografu **J. Jerkiču**

v Trstu zraven glavne pošte št. 10 v Gorici gosposka ulica št. 7.

V Trstu se slika do 8. ure zvečer pri darobni električni razsvetljavi.

Giuseppe d'Andrea

Teracerarski mojster

Trst - San Giacomo in Monte 6

Prvo podjetje za navadna in fina teracerarska dela

obstoječe od leta 1852

Sprejme se tudi popraviljanja.

Shajališče v M. rotilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jakob

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9

Lepe ure najboljsh tovarn.

Na juvejše stenske ure. Izbor ur za birmo darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

Poreška klet.

Filijalka na Opčinah 176.

Podpisani prodaja naravna vina lastnega pridelka iz lastnih vinogradov, nahajajočih se v okoličici Poreča.

CENE:

Zeran v sodih najmanj 56 litrov po 16 kr. liter

Vino belo v sodih najmanj 56 lit. „ 20 „ „

Domači tropinovec „ 60 „ „

Za trgovce cene po dogovoru.

Razpošilja se po povzetju. — Vračunjene sodeve se jemlje nazaj, ako so nepokvarjeni in prosijo prevoza.

Ivan Stanich

vleposestnik v Istri.

Gumijev cecvi in neprodno blago

priznan kakor najboljša in neprekosljiva vrsta vseh gumijevih higijskih predmetov in ribjih mehurjev

DVELETHNA GARANCIA

M. Gal — Trst, Corso 4.

Posiljate po gl. 3, 3, 4, 5.

Delalnica pasov, klinih pasov, elastičnih nogavic, obvez, ravnoledarjev, ber-gal in bidet, irigatorji od gl. 1.25 naprej.

Toplomerni za vročice K 2, nav. K — 50.

Sirite EDINOST

Hotel Balkan

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Počakaj & Aögl,